İleri Web Programlama

1 ABDULMELİK DERİNKÖK

ASP.NET TEMELLERI

İnternet üzerinde gerçekleşen işlemler sunucu-istemci yapısında istek-cevap modeline göre gerçekleşmektedir. Bu bağlamda isteği yapan taraf istemci, isteği karşılayan yani cevaplayan taraf ise sunucu olarak nitelendirilmektedir. İnternet üzerinde gerçekleşen tüm işlemler bu şekilde yürütülmektedir.

Web sayfaları da istek-cevap modeline göre (request-response) işlemektedir. Temel olarak bir web sitesi HTML kodlarını barındıran bir yapıdadır. Sunucu tarafında HTML kodlarını barındıran dosyalar istek sonucu istemciye gönderilir ve istemci de tarayıcı aracılığı ile içeriği görüntüleyebilir.

Temel anlamda HTML kodları ile oluşturulmuş bir web sayfasında yapılabilecek işlemler sınırlıdır. Kullanıcı etkileşimini artırmak için HTML kodlarına ek olarak başka sistemlerinde işletilmesi gerekmektedir. İstemci tarafında bu işlemin yapılmasında client-side, sunucu tarafında web sayfasını daha işlevsel hale getirmek için yapılan işlemler ise server-side olarak adlandırılmaktadır. Client-side yapıdaki kodlar istemci cihazda çalıştırılır ve sonuçlandırılır. Sunucunun buradaki rolü yalnızca istek üzerine ilgili kodları barındıran dosyaların istemciye ulaştırılmasıdır. Server-side işlemlerde ise istemci tarafında herhangi bir kod bloğu çalıştırılmaz ve sunucu-istemci etkileşimi yalnızca istekler üzerinden gerçekleşir.

ASP.NET

Bir programlama dili kullanarak, olay yönlendirmeli web uygulamaları geliştirilmesi sağlanan .NET platformunun web uygulamaları geliştirme teknolojisidir. .NET'in XML yapısını kullanan, MSIL ile platform bağımsızlığı sağlanan ve kendi başına çalışabilir hale gelen geliştirilebilir, ölçeklenebilir, taşınabilir ve dağıtılabilir web uygulamaları geliştirilmesini sağlayan teknolojidir. Microsoft firmasına aittir.

CLR(Common Language Runtime), Compile (Derleme), MSIL (Microsoft Intermediate Language), COM, COM+